

narhije, nismo nikdar izgubili iz oči visokega cilja, da postanejo naši narodi čim prej zopet deležni blagoslovov miru. Kmalu po našem nastopu vladanja nam je bilo tudi dodeljeno storiti skupno z našimi zavezniki že od našega vzvišenega prednika pokojnem cesarju kralju Francu Jožetu I. uvaževani in pripravljeni korak za omogočenje častnega in trajnega miru. V svojem prestolnem govoru pri otvoritvi avstrijskega državnega zbora smo izrazili to željo in pri tem poudarjali, da delamo za mir, ki naj daljše življenje narodov osvobodí jeze in žeje po maščevanju in jih za generacije zavaruje pred uporabo oborožene sile.

Naša skupna vlada ni med tem zamudila, izraziti z opetovanimi in najpuni, vsemu svetu slinimi izjavami našo in željo narodov avstro-ogrske monarhije, narediti konec krvoprelitju z mirom, na kakoršnega misli Vaša svetost sama. Osrečeni po misli, da so naše želje od začetka imele isti cilj, ki ga določa Vaša svetost danes kot dosege potrebne, smo nam pred kratkim došle konkretne in praktične vzpodbude Vaše svetosti vzeli v temeljit pretrés in prišli do sledečega uspeha:

S silo globoko vkoreninjenega prepričanja pozdravljamo vodilno misel Vaše svetosti, da mora bodoči svetovni red sloneti izključivši silo orožja na moralnični sili pravice, na vladanja mednarodne pravičnosti in postavnosti. Tudi smo prešinjeni upanja, da bi povzdigo pravne zavednosti človeštvo pravno regenerirala. Pridružujemo se torej naziranjju V. S., da morejo in morajo pogajanja vojskujočih se vlad voditi do sporazumljenja, kako je pod varstvom primernih jamstev izstopno, medsebojno in sukcesivno zmanjšati oboroženje na kopnem, na morju in v zraku in kako je odstraniti po pravici vsem narodom sveta lastno visoko morje od gospodarstva ali nadvalde posameznikov in otvoriti enaki porabi vseh. Zavedajoč se popolnoma mir stvarjajočega pomena po Vaši svetosti nasvetovanega sredstva, predlagati mednarodne prepire obligatoričnim razsodiščem, smo pripravljani, se o tem predlogu z Vašo svetostjo pogajati.

Ce se, kakor želimo iz vsega srca, posreči, da se dosežejo sporazumljenja med vojskujočimi se državami, ki bi uresničila to zvišeno misel in s tem dala avstro-ogrski monarhiji sigurnost za njen neovirani daljni razvoj, potem ne more biti težko, dopeljati do ugodne rešitve druga vprašanja, ki jih je še rešiti med vojskujočimi se državami, v duhu pravičnosti in primerne uvaževanja medsebojnih pogojev obstanka.

Ce bi stopili narodi sveta v smislu predlogov Vaše svetosti v medsebojna pogajanja, bi iz tega mogel vzcveteti trajen mir; lahko bi dosegli popolno svobodo gibanja na visokem morju — vzeta bi jim bila težka materialna bremena in odprli bi se jim novi viri blagostanja.

Pod vodstvom duha zmernosti in spravljivosti smatramo predloge Vaše svetosti za primerno podlago za uvedbo pogajanj za pripravo vsem pravičnega in trajnega miru in upamo živahno, da bi bili navdani enakega duha tudi naši današnji sovražniki.

Karl I. r.

Odgovornemškega cesarja.

Odgovor, kiga je podala nemška vlada, ima sledečo vsebino:

Nemški cesar je od začetka svojega vladanja smatral za svojo najvišjo in najsvetejšo nalogo, da ohrani nemškemu narodu in svetu blagodare mi-

Pridni viničar

s 3 do 4 delavskimi močmi se sprejme proti visoki plači pri K. Flick, Fraumheim. 432

Majer in en viničar

se pod jako ugodnimi pogoji sprejmeta. Lepo plačilo in mnogo zemlje. Richard Ogriseg, Sturmberg, pri Mariboru, pošta Pesnica. 434

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, zmožen nemškega in slovenskega jezika se sprejme pri bratih Slawitsch v Ptujju.

Lehrling

mit guter Schulbildung, der deutschen und slowenischen Sprache mächtig, wird aufgenommen bei Brüder Slawitsch, Pettau. 425

20 komadov vinske posode

v prav dobrem stanju od 300 do 1000 litrov za prodati. Cena po dogovoru. 446

„Jablus“

pošta Podplat, postaja Kostrevnica-Podplat.

ru. Nemški odgovor se skljuje tozadevno na prvi prestolni govor cesarja Viljema z dne 25. junija 1888 ter poudarja, da se je cesar tudi v svetovni krizi pred sedanjjo vojno do zadnjega trudil, poravnati spor z mirnimi sredstvi. Ko je vojna proti njegovim željam izbruhnila, so bili zopet nemški cesar in njegovi zavezniki prvi, ki so slovesno izjavili, da so pripravljeni se pogajati za mir.

Nemška vlada je papeževe predloge resno in vestno preudarila. Način, na kateri se je to zgodilo, dokazuje, kako zelo ji je pri srcu, da najde v soglasju s papeževimi željami in z mirovno resolucijo državnega zbora z dne 19. julija, porabne temelje pravičnega in trajnega miru.

S posebno simpatijo pozdravlja nemška vlada načelo papeževih klica, da naj stopi na mesto materialne sile orožja, moralna sila pravice. Po papeževem mnenju bi iz tega sledilo, da reducirajo vse države svoje armade ter da se za mednarodna sporna vprašanja ustanovi obligatorično razsodišče. Nemška vlada soglašja s papežem, da so gotove določbe in garancije za istočasno in vzajemno omejitve oboroževanja na kopnem, na morju in v zraku ter za pravo svobodo in skupnost širokega morja tiste zadeve, pri katerih mora novi duh, ki naj v bodoče vlada med državami, priti do upapolnega izraza, kadar se bo o njih razpravljalo. Iz tega bi potem sledila naloga, da se pojavljajoči mednarodni spori odločijo ne z nastopom armad, temveč z mirovnimi sredstvi, zlasti tudi potom razsodišč. Cesarska vlada bo podpirala pri tem vsak predlog, ki je združljiv z življenjskimi interesi nemške države in nemškega naroda.

Nemška nota poudarja nato, da si nemško ljudstvo pred vsemi drugimi želi, naj bi zavladal med narodi duh spravljivosti in bratstva. Kadar bodo narodi spoznali, da je treba poudarjati to, kar jih druži, ne pa, kar jih razdvaja, se bo posrečilo, posamezne še odprte sporne točke tako urediti, da bodo ustvarjeni vsakemu narodu zadovoljivi pogoji njegovega obstoja. Le pod tem pogojem je mogoč trajen mir, ki bo pospeševal zopetno približanje in zopetni procvit človeške družbe. V tem prepričanju se nemška vlada zanaša, da bodo tudi sovražniki v papeževih načelih spoznali primerno podlago, na kateri bi se dal pripravljati bodoči mir pod pogoji, ki odgovarjajo duhu pravičnosti in evropskemu položaju.

Tako sta naš in nemški cesar zopet pokazala svojo krasno miroljubnost! Besedo imajo zdaj sovražniki!

Izpred sodišča.

Pismo — izdajalec.

Gradec, 20. septembra. Posestnik in vinski trgovec Johan Sametz v Zierbergu pri Spielfeldu hotel je svojo ženo pisмено zapeljati, da naj vliva vodo v 50 sodov vina, ki jih je imel prodati. Pismo je pisal na nekem potovanju po Spodnjem Štajerskem. Vojaška cenzura pa je pismo sodnji izročila. Vino je Sametz povprečno po 2 K 10 h prodajal. Ako bi se njegova lumparija posrečila, imeli bi kupci škode, on pa dobička za 1995 kron. Obtožen je bil tudi, da je pokvarjeno, zmešano in slabo vino prodajal. Obsojen je bil na dva meseca ječe z dvema tridma ležiščema na mesec.

Smrtna kazen vojne sodnije.

Dunaj, 20. septembra. Črnovojniški feldvebel Anton Schmid od črnovojniškega okrajnega poveljstva št. 1, Dunaj, pridelen operacijski blagajni 5. armadnega poveljstva, je v septembru 1916 pri vojno-poštnemu uradu 339 neko pismo z dvema vložnima listkoma vojne bolnišnice št. 3/8, glaseča se na 12.369 kron 80 h, za vojne dobavatelja Franca Druškoviča v Brezicah, za-se obdržal in je pustil to svoto od nekega neznanega moža, ki se je krivično za Druškoviča izdal, pri operacijski blagajni 5. armadnega poveljstva dvigniti. Bil je vsled tega od sodnije 5. armadnega poveljstva v zmislu § 444 v. k. p. in odredbe prekega soda armadnega nadpoveljstva poleg degradiranja na črnovojnika na smrt potom ustreljenja obsojen. Sodba je bila dne 10. januarja 1917 izvršena.

Kaj si Lah i vse pri nas upajo!

Gradec, 22. septembra. V Gradcu naseljeni trgovec s sadjem Anton di Lenardo posljal je v decembru 1916 na brate di Lenardo v Zürichu denarno pismo z 9 tisočaki, ki so bili določeni za plačilo citron. Cenzura v Feldbachu je denarno pismo zaplenila. Brata di Lenardo spadata v provinco Udine, torej sta v Italijo pristojna. Ker stoji pa Avstrija z Italijo v vojni, se tja ne sme

avstrijskega denarja pošiljati. Di Lenardo je zato obsojen na 2 tedna strogega zapor z enim trdim ležiščem na teden in na 20 K denarne globe. — Res škandalozno, da delajo danes še laški državljani pri nas najboljše „kšefte“ in da jih oblast mirno gleda.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi z zvezdicami (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 29. septembra: Ubelbach, okr. Fronleiten; Passail**, okr. Weiz; Sv. Ruprecht, okr. Weiz; Schaffern, okr. Friedberg; Grafendorf, okr. Hartberg; Seckau**, okr. Knittelfeld; Šoštanj**, Marenberk**, Gaishorn, okr. Rottenmann; Rottenmann*; Sv. Lovrenc ob Dravi, okr. Ptuj; Riegersburg**, okr. Feldbach; Sv. Mihael pri Leobnu; Wildon**, Mooskirchen**, okr. Voitsberg; Voitsberg**, Vransko**, Brežice (svinjski sejem).

Dne 30. septembra: Sv. Erhard, okr. Bruck.

Dne 1. oktobra: Waltersdorf**, okr. Hartberg; Ilz, okr. Fürstenfeld; Aflenz**, Krieglach**, okr. Kindberg; Neuberg**, okr. Mürzzuschlag; Konjice**, Dol**, okr. Laško; Ranten**, okr. Murau; Ormož**.

Dne 2. oktobra: Celje*; Ormož (svinjski sejem); Radgona*.

Dne 3. oktobra: Sv. Peter**, okraj Leoben; Imeno (svinjski sejem), okr. Kočje; Luče (sejem za drobno živino), okraj Arvel.

Dne 4. oktobra: Cerkveni prostor Fernitz, okraj okolica Gradec; Köflach**, okr. Voitsberg; Schwanberg**, okr. Deutschlandsberg; Sv. Lenart v Slov. Gor., Zalec**, okr. Celje; Jurkloster**, okr. Laško; Lankowitz, okr. Voitsberg; Gradec (konjski sejem); Breg pri Ptujju (svinjski sejem).

Dne 5. oktobra: Gradec (sejem za klavno živino); Rogatec*; Pöls*, okr. Judenburg.

Dne 6. oktobra: Pišcece**, okr. Br. žice; Wörschach*, okr. Irdning; Sv. Mihael pri Leobnu**, Tilmitsch**, okraj Lipnica; Krennhof*, okr. Voitsberg; Sv. Margareta**, okr. Neumarkt; Admont**, okr. Liezen; Eschoffeld, okr. Knittelfeld; Brežice (svinjski sejem).

Razno.

Kupčija zelja nakupovalne ces. k. štajerske namestnije. „Obersteirerblatt“ v Brucku piše: Ena najbolj nesrečnih preskrbovalnic živin v vojni je pač deželna nakupovalnica c. k. štajerske namestnije v Gradcu. Visoke cene za manjvredno, mnogokrat pokvarjeno blago, naravnost neverjetno nakupovanje. Pred nekaj časom dobil je okrajni preskrbovalni odbor več sodov kislega zelja po 3 K 30 h za eno kilo. Pri temu je del zelja še nezavžiten. — Takim lumparijam bi se moralo pač konec napraviti!

Zbirca po cerkvah. Ob priliki cesarjevega rojstnega dne je določil mariborski knezoškof dr. Mihael Napotnik po vseh cerkvah dieceze nabiranje denarjev. Zbrala se je skupno svota 5818 K 52 h. To svoto je knezoškof izročil vojno-oskrbovalnemu uradu v Gradcu.

Poslanec in c. k. gimnazijski profesor dr. Verstovšek, znani politični postenjak, s katerim smo se tudi mi že opetovano popečali, opsoval je v neki interpelaciji na znani prvaško-klerikalni način slovenske naprednjake in Nemce na Spodnjem Štajerskem. Barabski ton te Verstovškovih interpelacij pravzaprav ne zasluži nobenega odgovora, kajti tacega tona, kakor „akademsko izobraženi“ profesor dr. Verstovšek se niti zadnji žganjar ne poslužuje. Ali v dotični interpelaciji, ki se je potegovala za gotove veleizdajalske hujskade, je Verstovšek napadel tudi svojega kolega, celjskega poslanca svetnika deželne nadsodnije g. Richarda Marckhla. In ta si prostakški manir profesorja Verstovškega ni pustil dopasti, marveč ga je v „odprtem pismu“ v raznih listih prav energično za ušesa prijel.